

Responsabilitat lingüística

Aprenem a parlar perquè imitem els sons dels que parlen a prop nostre quan el nostre cervell i el nostre sistema fonador estan preparats. L'aprenentatge de la llengua materna és el fonament de pertinença a una comunitat nacional i lingüística.

Els pares i mares passem la llengua, som corretges de transmissió. M'estimula molt a mi, això. Però crec que molts pares i mares no són conscients de la seva responsabilitat lingüística. I més parlant del català, minoritzat (que no minoritari) i maltractat amb paraules i estructures alienes. Trobo lamentable la poca correcció i riquesa lèxica amb què molts progenitors catalanoparlants parlen i, per tant, ensenyen a parlar. Donen per bons termes impropis o inexactes. I sovint ho saben, però no hi fa res, perquè la llengua només serveix per entendre'ns, diuen. Són persones que no valoren el gust per parlar bé, per dir el que cal quan cal ni per saber més.

Colons i tribus

L'eina amb què coneixem el món, ens hi relacionem i ens dona concreció humana bé es mereix una actitud afectuosa. L'exemple que pares i mares

catalanoparlants donen quan canvien d'idioma no és gaire edificant. Sense adonar-se'n, demostren que la seva llengua és d'anar per casa, per fer cagar el Tió i prou. L'argument de canviar de llengua per educació és tan lleig com fals. Quan el canvi sempre és del mateix costat, no és un problema d'educació, sinó d'inferioritat. Per què és mal

"L'argument de canviar de llengua per educació és tan lleig com fals. Quan el canvi sempre és del mateix costat, no és un problema d'educació, sinó d'inferioritat"

educat qui no canvia i ben educat qui no aprèn? Doncs perquè al darrera d'aquesta fal·làcia de l'educació s'amaga un pensament que fa

"Per què és mal educat qui no canvia i ben educat qui no aprèn?"

pudor: una llengua (l'espanyola) és de primera i l'altra (la catalana) de segona. Com passava entre els colons i les tribus o entre els blancs i els negres, però amb democràcia i autonomia. L'esquema, inconscient de tan incorporat és el mateix, dominadors i dominats en perfecta sincronia. Contrastant amb això, no és una lliçó de dignitat ensenyar els fills i filles a mantenir-se

Senyera serenya

Passar (de) la llengua

Un dels grans canvis que experimenta la vida d'una persona és ser pare o mare. Durant els primers mesos, el principal aprenentatge de la nova personeta és el desplaçament bípede. Però en realitat caminar no és un aprenentatge, sinó una habilitat innata que es manifesta quan el cos hi està preparat. Si hi ha un aprenentatge cabdal que depèn totalment dels altres és la parla.

ferms en la seva llengua al seu país? No podríem, els pares i mares, ajudar-los a forjar-se una identitat normal a base d'actes d'autoestima com no canviar d'idioma? La dimissió lingüística fa més mal que cent campanyes anticatalanes de la caverna mediàtica

"La dimissió lingüística fa més mal que cent campanyes anticatalanes de la caverna mediàtica madrilenya"

madrilenya. Les generacions joves de pares i mares catalanoparlants practiquen molt la dimissió lingüística. Només cal parar l'orella a les portes de les escoles. L'escola és, per a la canalla, l'espai on el monolingüisme d'uns i altres és més asimètric. El d'uns es comença a esberlar i el dels altres es manté. Ho estic comprovant, sense fer-hi mala sang, però no m'hi ressigno. Per això, a la coherència de l'exemple hi afegeixo la conversa freqüent sobre el tema.

Aprofitar la permeabilitat

Els pares i mares que passen de la llengua pròpia no solen desvetllar en els seus fills i filles la curiositat per altres llengües, ni per altres maneres de veure el món. Els dvds infantils ens en donen una bona oportunitat. La tria

"Els pares i mares que passen de la llengua pròpia no solen desvetllar en els seus fills i filles la curiositat per altres llengües, ni per altres maneres de veure el món."

de la llengua dels personatges és molt útil per començar d'aprendre anglès, per exemple. Però per aquells pares i mares és més còmode que el Nemo, el Príncep d'Egipte o la Sireneta parlin espanyol. Així l'entenen i, de pas, la mainada l'aprèn. Com si no n'hi hagués prou al pati, als anuncis, als jocs, a la música, a les revistes, al cinema... per aprendre'l. Fa un temps volia que els meus fills sabessin l'anglès com jo sé l'espanyol. Ara m'adono que això no podrà ser perquè la simple convivència amb nens i nenes hispanoparlants fa forat. Haurien de tenir companys angloparlants monolingües, com ho són aquells, però això a la Seu no passa ni passarà. Em vaig equivocar en el plantejament. Amb tot, no vull desaproveitar la seva permeabilitat lingüística d'ara. Permeabilitat per aprendre molt i bé la llengua pròpia. Permeabilitat per saber-ne altres, no sols l'espanyola. I permeabilitat per entendre que totes les llengües són igual de vàlides, respectables i importants.

Jordi Dalmau i Ausàs